

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Τού κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΝΙΚΟΛΗΣ ΕΠΕΘΑΝΕ!

— 'Ο φτωχός κ' ή μοίρα του!

Παραπονιόταν κάθε βράδυ κατά της τύχης του, ο Νικολής ο Μαστραπός, επιστρέφοντας κατακουρασμένος και γεμάτος χώματα κι' ιδρώτα από τους αγρούς που έσκαβε, άκουμπώντας με βόγγο καταγής τα άστραφτερά από τη δουλειά ξινάρια...

— Σ' ένα τάφο θ' αναπαυθούμ' έμεις!... ξανάλεγε...

Φτωχός και φουκαράς ο Νικολής «μεροδούλι μεροφάγι στα χωράφια», έδούλευε—έδούλευε, «χαίρι και προκοπή δεν είχε». Τά λίγα μεροδούλια του, τί νά τά πρωτοκάμη! «Τσίπουρο» ξεκουραστικό νά πιη, καπνό γιά τ' ασκλιέτια νά φουμάρη, παντούφλες νά πάρη της Νικόλενας ή του σπιτιού «είδηματα» ν' αγοράσή!..

— Και τί δεν θέλει τ'ό σπίτι, βρε παιδιά! Σε κάθε καρφή και μιά ανάγκη κρέμεται, σέ κάθε τρώφα και ένα στόμα χάσκει γιά νά βουλωθή.

Μέ τί νά τ'α προφθάση ο μαύρος άνθρωπος, με δυό χέρια πόχει! Και σιδεζένιος νά-τανε, θά έλυωνε!...

«Παιδιά, σκυλιά, νά πής» ο Νικολής δεν είχε. Τήν Νικολίνα μονάχα τή γυναίκα του, ένα ξερό κορμί, δαρμένο από τήν πολλή δουλειά κι από τή δυστυχία, αυτή πού μάεψε τά λαχανάκια, πού ζεστά και άμυρούτσικα τού έφερνε στή ξύλινη γαβάθα κάθε βράδυ, αυτή «προσαφίδια» νά μαζεύη γιά νά τού βράξη με ζαχαρού-λά τ'ο κρασί όταν ερχόταν κρυαίνος, αυτή νά τσακίξη τά χέρια της μέσα στό σπίτι και νά γδέρηη τά δάχτυλά της από τις άγριοδουλειές και νά στραβώνεται από τά νυχτερία...

Κάτι παληός τού Νικολή άνοιζανε άρρώστειες και κάτι «άγι-τρευτές πληγές», όπως ο ίδιος έλεγε, τά «βερεσέδια». Χρωστούσε έδω κι' εκεί «λιανώματα», αλλά εκείνια πού τόν στενοχωρούσαν και δεν τόν άφηναν νά κοιμηθή, ήταν όλα χρωστούσε από λάδι και πετρέλαιο και κάτι άλλα τέτοια, σέ δυό 'Αρμένηδες πού γύριζαν στό δρόμο!

Κάθε πρωί, ο δυστυχής ο Νικολής, φορτωνόταν τ'ο τσαπί, πηγαίνοντας σκυφτός εις τή δουλειά του, ελπίζοντας σέ μιά ήμερα τυχερή κι' άόριστη, ήμερα έλπιδοφόρα, πού θαύρισκε τ'ο θησαυρό, νά ζήση ήσυχος κι' εκείνος. Αλλά άντι της εϋτυχούς ήμέρας, οί «'Αρμένηδες» τακτικοί, κάθε πρωί και κάθε βράδυ, στην πόρτα του ευρισκοντο:

— Αί, μαντάμα! Θά μ'ς δάση ο Νικολής τ'ο «μρόρτη» τ'ο ή θά τού πάρουμε στό δρόμο τ'ο σακκάκι!

Τά πράγματα εστένεψαν πολύ! 'Ο Νικολής δεν τολμούσε ούτε έξω από τ'ο σπίτι του νά βγη, ούτε στόν καφενή νά πάη. Οί δανειστές του τόν στενοχωρούσαν πολύ κι' οί 'Αρμένηδες, κάθε στιγμή, στην πόρτα του χτυπούσαν:

— Κυρά Νικολίνα! Τά ψέματα τελείωσαν πειά. 'Αν αύριο δεν πάρουμε παραδες, θά γδύ-σοιμε κι' εσέ'α και τ'ο σπίτι!

Τά χρειάστηκε ο Νικολής!
'Εγύριζε και ξαναγύριζε εις τ'ο κρεβάτι, σκεπτόμενος πώς θά βγη από τή στενοχώρια τούτη!

'Ολη τή νύχτα έβογγούσε κι' όλη τή νύχτα ιδρώνε. Κατά τά μεσάνυχτα—τ'ο κακό ποτέ δεν ερχεται μονάχο του—τήν πιάνουνε τά δόγτια της και τή Νικολίνα. Πονόδοντος φριχτός και άνυπόφορος. 'Εκλαιε, ψυούσε, τραβούσε τά μαλλιά της και τά μάγουλα, μα ο πονόδοντος, σάν μάγκανος της εσφιγγε και τής συμβούσε τ'ο κεφάλι.

«Ντζαούνιζε» όλην τή νύχτα ή φτωχιά και έτσι στό πόδι εξενύχτισε έως τήν αύγή, πού άρχισε νά γαλακτώνη τ'ο σκοτάδι.

'Οταν έφεξε καλά και βγήκαν ή κότες και ή νοικιόκορες στην γειτονιά, νά τους και φτά-σανε και οί 'Αρμένηδες.

— Κερά Νικολίνα! 'Ανοιξε, γιατί θά τή σπάσοιμε τήν πόρτα!

Μέσι ή Νικολίνα και ο Νικολής, ζαρωμένοι σέ μιά άκρη, τρομαγμένοι, άψυχοι, ούτε μιλιά δεν βγάζαν...

'Ο Νικολής έγύρισε, τήν κύτταξε στα μάτια. Τήν είδε έτσι τρομαγμένη δίπλα του, τσαλακωμένη και κλαμμένη, σάν δυστύχημα μεγάλο νά τής ήρθε κατακέφαλα και μιά ιδέα άμέσως τού ήρθεστό κεφάλι.

— Βρε γυναίκα, τής λέει ο Νικολής, έτσι όπως είσαι, σάν νά-κλαιγες όλη τή νύχτα, δεν βγαίνεις στην πόρτα νά τους πής πώς... πέθανα άπόψε, μήπως σέ λυπηθούν και φύγουν!

— Καλέ, τί λες κυρ Νικολή, «κούφια ή ώρα πού σ' άκούει!»

— Αυτό πού λέω, βρε γυναίκα! Πές τους έτσι νά φύγουν! Κι' έπεσε τσιος στό κρεβάτι του κι' εσταύρωσε τά χέρια!

'Η Νικολίνα κερμποριασμένη, τσαλακωμένη και άξιοδάκρυτη, άνοιξε στούς 'Αρμένιους τήν πόρτα:

— Τ' είν' τ'ο κακό πού έπαθα ή άμοιρη, άπόψε!... Μου πέ-θανε ο Νικολής και μ' άφησε ερημη τήν καϊμένη!...

Οί 'Αρμένηδες έμειναν κατάπληκτοι από τ'ο άρρόπτο άγγελμα.

Τήν είδαν στα χάλια πού βρισκόταν και τήν πίστεψαν. 'Ο ένας έγγειρε τ'ο κεφάλι και είδε μέσα από τήν πόρτα, στό σκυϊώμα της μικρής της κάμαρης, διέκρινε κάτι λευκό και κάτι λειψανό-μορφο επάνω στό κρεβ-βάτι ξεπλωμένο. Λυπήθη-κει κι' άναστενάζοντας κι' αυτοί τήν επαρηγοού-σαν:

— Θεός συχωρέσει τόν και' μένον! Ζωή σέ λόγου σου, κυρά-Νικόλενα και έχει πίστι στό Θεό, κανέ-ναν δεν άφίνει!...

— Και σάς χρωστού-σεν ο μαύρος κι' ο κα-κόπορτος και κάτι βερεσέ-δια, προσέθεσε ή σύζυγος τού Νικολή, και ζέσπασε σέ νέους λυγμούς και θρη-νούς.

— Χαλάλι του, βρε αδερφέ, χαλάλι του. Μή μ'ας ξαναμιλήσης πετά γι' αυτά!... Θεός συχωρέσει του, τόν φουκαρά, νά λές!... Ζωή σέ λόγου σου, κυρά Νικολίνα.

Περάσαν μήνες άρκετοί, πού ο Νικολής είχε ή σ υ χ ά σ ε ι πειά, σάν... άποθαμένοι.

Οί 'Αρμένηδες δεν ξαναφανήκαν από 'κει, κι' αυτοί ελεύθερα πήγαινε στή δουλειά του.

Μιά μέρα όμως πού γύριζε από τ'ο χωράφι καταλασπωμένος και γεμάτος χώματα και κάθισε «εις τ'ο Παπά τή βρύσι» γιά νά δροισιτή, νά και βλέπει πίσω του τους 'Αρμένηδες, πού ή-χοντο καβάλλα από τά γύρω τά χωριά, πού είχαν πάει γιά έμ-πόριο! Νά φύγη τού ήταν άδύνατο. Τί νά κάμη, τ'ο λοιπόν!

Βουάει, κρύβει τ'ο κεφάλι του εις τ'ο νερό και έκανε πώς λού-ζεται, γιά νά μη τόν δουν. Οί 'Αρμένηδες σάν κάτι νά ύποψια-στήκαν και σταματήσανε τά άλογά τους.

— Μωρέ, σάν τόν Νικολή, δεν είν' αυτός;

— 'Από πίσω έτσι μοιάζει!

'Εκράτησαν τά άλογα, τάχα δι τι θά τά πο-τίσουν. 'Ο Νικολής, όσο αυτοί έστέκοντο, τόσο νιβότανε εκείνος. 'Η ώρα έπερνούσε και τού Νικολή τ'ο λούσιμο δεν έπικνε.

Τέλος είδε και άπόειδε κι' αυτός και άπο-φάσισε, με πονηρία, νά τους ξεφύγη. Στραβά-νιε λοιπόν τ'ο στόμα του, κλείνει τ'ο ένα μάτι, κουλάνει και τ'ο χέρι του και κουτσαίνοντας πολύ από τ'ο ένα πόδι, άγνώριστος τελείως, σα-κατεμένος και άλεινός, πέρασε μέσα από τους 'Αρμένηδες και τράβηξε νά φύγη. Αυτοί βλέ-ποντας τ'ο κατασκατεμένο σώμα πού έπέρασε, ένόμισαν δι τι άπατηθήκαν και τραβήξαν νά φύγουνε!

— Καλέ, πού Νικολής! Αυτός θά είνε τώρα εϋσούφα χωμάτα!

— Βρε αδερφέ, οί πεθαμένοι ζωντανεύουν; Κι' ετραβήξαν τ'ο δρόμο τους, γελώντας με τ'ο πάθημά τους. 'Ο ένας όμως άπ' αυτούς σάν νά μη πίστευε ακόμα και τόν πήρε από πίσω. 'Εκείνος πήγαινε τ'ο δρόμο του κουλός, κουτσός, τυφλός και στραβομούρης ως ένα διάστημα και μόλις έστριψε σέ άλλο μονοπάτι, ξαναπήρε πάλι τήν άριότητα και τήν ύγεια του.

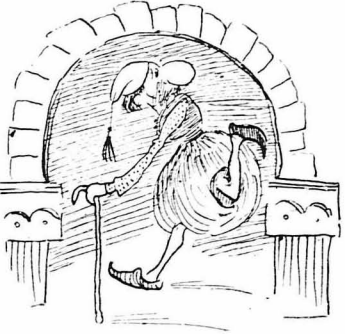
Ξεκαρδιόμενος στα γέλια ο 'Αρμένης:
— Βρε Νικολή, λέει! Τί νέα άπ' τόν κάτω κόσμο;
Γυρίζε ο Νικολής και τί νά ιδή;
'Αμέσως στραβώνει πάλι τ'ο στόμα του, και αρχίζει νά κουτσαίνη.

'Ο 'Αρμένης πα' όλίγο νά πέση από τά γέλια καταγής.
— Βρε ξεκουτσάσου, Νικολή, και χαλάλι σου τά βερεσέδια!...

Σταμ. Σταμ.

Φορτωμένος τ'ο τσαπί πήγαινε στα χωράφια

Ένας σακάτης και κουτσός περσαζότ'ο τ'ο βουάει

Δυό 'Αρμένιοι γερολόγοι